

Vergaderjaar 2000–2001

27 400 D

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Fonds economische structuurversterking voor het jaar 2001

Nr. 6

VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 7 november 2000

De vaste commissie voor Economische Zaken¹ belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met daarop gegeven antwoorden.

Met vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Biesheuvel

De griffier van de commissie,
Tielens-Tripels

¹ Samenstelling:

Leden: Blaauw (VVD), Biesheuvel (CDA), voorzitter, Witteveen-Hevinga (PvdA), Leers (CDA), Voûte-Droste (VVD), ondervoorzitter, M.B. Vos (GroenLinks), Rabbae (GroenLinks), Marijnissen (SP), Hessing (VVD), Giskes (D66), Crone (PvdA), Van Dijke (RPF), Van Walsem (D66), Hofstra (VVD), Wagenaar (PvdA), De Boer (PvdA), Verburg (CDA), Stroeken (CDA), Ravestein (D66), Geluk (VVD), Van den Akker (CDA), Blok (VVD), Hindriks (PvdA), Dijsselbloem (PvdA) en vacature PvdA.

Plv. leden: Snijder-Hazelhoff (VVD), Atsma (CDA), Kalsbeek-Jasperse (PvdA), Wijn (CDA), Klein Molekamp (VVD), Van der Steenhoven (GroenLinks), Vendrik (GroenLinks), Poppe (SP), De Swart (VVD), Van den Berg (SGP), Kuijper (PvdA), Van Middelkoop (GPV), Schimmel (D66), Van Baalen (VVD), Herbrugh (PvdA), Smits (PvdA), Schreijer-Pierik (CDA), Van der Hoeven (CDA), Bakker (D66), Van Beek (VVD), De Haan (CDA), Udo (VVD), Hamer (PvdA), Koenders (PvdA) en Schoenmakers (PvdA).

1

Op welke wijze is nu het Bereikbaarheidsoffensief Randstad verwerkt in de begroting 2001? Om welk totaalbedrag gaat het vanuit het Fes? Welke projecten worden hiermee gefinancierd?

Het Bereikbaarheidsoffensief Randstad is verwerkt in de begroting 2001 van het Infrastructuurfonds. In totaal gaat het om een Fes-bijdrage van circa NLG 9 miljard (voor de periode met ingang van 2000 tot en met 2010). Hiermee worden projecten gefinancierd op het terrein van wegen en openbaar vervoer. Voor een gedetailleerde toelichting wordt verwezen naar genoemde begroting.

2

Wat is de toekomst van het Fes in het licht van het kabinetsvoornemen versneld over te gaan naar een batenlasten stelsel?

Eén van de functies van het Fes is het oormerken van bepaalde inkomsten van de Staat voor investeringen van nationaal belang ter versterking van de economische structuur (omzetten van vermogen in vermogen). De fondsconstructie biedt voorts een waarborg dat de geoormerkte gelden daadwerkelijk besteed worden aan de genoemde categorie van investeringen.

De eventuele gevolgen van invoering van het baten-lastenstelsel voor het Fes zijn onderwerp van nadere studie. Het is de bedoeling in de Miljoenennota 2002 de uitkomsten hiervan te presenteren.

3

De wijziging van de voeding heeft nog steeds geen parlementaire behandeling gekregen en zal dus opnieuw de kwalificatie «onrechtmatig» opleveren. Waar is het wachten nog op?

De parlementaire behandeling van de Fes-voedingswet zou na Prinsjesdag weer worden opgepakt. Inmiddels is dit gebeurd. Donderdag 19 oktober jl. heeft de Tweede Kamer de nieuwe Fes-voedingswet aangenomen. Het wetsvoorstel ligt nu voor bij de Eerste Kamer.

4

Komen de bedragen ten behoeve van bereikbaarheid boven op de onder 2.3 gereserveerde gelden? Blijft er een duidelijke scheiding tussen SWAB- en investeringsprojecten?

Op beide vragen kan een bevestigend antwoord worden gegeven. Binnen het Fes is er een duidelijke scheiding tussen de verschillende impulsen. Voor elke impuls is een apart artikel binnen de Fes-begroting gecreëerd. Voor de investeringsimpuls 2001 betreft dit artikel 01.09 Investeringsimpuls 2001.

5

Welke gelden van het Fes gaan er naar het SWAB? Wat is de uitkeringsraming voor 2001 en voor de daaropvolgende jaren? Om welke concrete projecten gaat het hier?

In het kader van «Samen Werken aan Bereikbaarheid» (SWAB) is in z'n totaliteit circa NLG 1,3 mrd beschikbaar gesteld, waarvan circa NLG 1,2 mrd via het Fes (bij Najaarsnota 1999 is ter vermindering van het destijds bestaande tekort in het Fes ultimo 2010 besloten NLG 100 mln van deze uitgaven niet meer uit het Fes te financieren, maar ten laste van de algemene middelen te brengen). Tot en met 1999 is uit het Fes circa NLG 0,8 mrd uitgekeerd. De resterende bijdrage van NLG 0,4 miljard is binnen het Fes geraamd in 2000. Verder zijn geen middelen voor SWAB gereserveerd

binnen het Fes. Voor een gedetailleerde toelichting op concrete projecten wordt verwezen naar de begroting van het Infrastructuurfonds.

6

In hoeverre is rekening gehouden met de gebleken meerkosten inzake aanleg Betuweroute en HSL?

De gebleken meerkosten worden voor een groot deel ingepast binnen het Infrastructuurfonds en vormen gedeeltelijk een onderdeel van het Bereikbaarheids-offensief Randstad (BOR). Vanuit het Fes is ongeveer NLG 500 miljoen uitgetrokken voor *zware rail aanpassingen stations* en NLG 250 miljoen voor het *aanbestedingsresultaat HSL-Zuid* (zie ook de aan de Tweede Kamer gestuurde voortgangsrapportage HLS-Zuid en de begroting 2001 van het Infrastructuurfonds). Bij het geplande kasritme van de Fes-uitgaven is rekening gehouden met de jaren waarin de gebleken meerkosten plaatsvinden.

7

Wat zijn de exacte Fes-uitgaven aan infrastructurele werken per project per jaar voor de jaren tot en met 1999 c.q. alleen voor het jaar 1999, voor:

- a Samen Werken aan Bereikbaarheid (totaal 790 miljoen)*
- b Impuls ruimtelijke economische structuur (totaal 283 miljoen)*
- c Regeerakkoord (349 miljoen uit Investeringsimpuls 1998)*

In onderstaande tabel worden de Fes-uitgaven voor de genoemde projecten gepresenteerd.

(x NLG 1 mln)	1998	1999
a. SWAB	314,5	475,9
b. Overig V&V, IF	23,2	246,8
Overig V&V, VROM	5,0	8,0
c. Regeerakkoord, bestaand uit de projecten:		
– Bereikbaarheid/voorfinanciering		328,0
– Kennis NIDO		1,8
– Kennis SKB		1,7
– Kennis Gigaport		10,5
– KLICT		4,0
– Delfts kenniscluster:		3,0

8

Over welke bedragen per project gaat het bij de 350 miljoen per jaar 2000 tot en met 2010 uit de Investeringsimpuls 2001?

De NLG 350 mln per jaar, die vanuit het Fes via het zogenaamde «bruggetje» aan het Infrastructuurfonds (IF) ter beschikking wordt gesteld, wordt aangewend voor reeds bestaande Fes-waardige investeringsprojecten in het IF. Door deze constructie ontstaat ruimte bij de Rijksbegroting voor algemene uitgavenverhogingen.

9

Wat zijn de geprognosticeerde bedragen per project per jaar van de in totaal NLG 12 240 mln voor de periode 2001 tot en met 2010?

De uitgaven voor de investeringsimpuls 2001, zoals opgenomen in de Miljoenennota 2001 kennen de volgende onderverdeling (bedragen x NLG 1 mln):

Project	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Totaal
Bereikbaarheid en stedelijke ontwikkeling	494	677	1 514	1 439	1 307	968	715	551	548	747	8 960
Natuur, milieu, stedelijke ontwikkeling	110	115	150	175	115	135	125	125	125	125	1 300
Kennis, onderzoek en innovatie	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	750
ICT en onderwijs	130	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1 030
PPS-faciliteit	100	100									200 ¹
Subtotaal	909	1 067	1 839	1 789	1 597	1 278	1 015	851	848	1 047	12 240

NB: de bedragen zijn exclusief prijsbijstelling tranche 2000 ad. NLG 111 mln.

¹ Bij Nota van Wijziging op de Fes-ontwerpbegroting 2001 werd de PPS-faciliteit ter dekking ingezet voor de verhoging van het zogenaamde Fes-bruggetje. Hiermee komt het totaalbedrag van de investeringsimpuls 2001 uit op NLG 12,04 mrd.

10

Zal de prijsbijstelling evenredig aan alle voorgenomen projecten worden uitgedeeld of worden uit het prijsbijstellingsbudget extra projecten gefinancierd of projecten versneld uitgevoerd?

De prijsbijstelling betreft de verkeers- en vervoersuitgaven van de Investeringsimpuls 1994, SWAB, de Impuls voor de ruimtelijke economische structuur, het cluster Bereikbaarheid van de Investeringsimpuls 1998 en alle uitgaven van de Investeringsimpuls 2001. Er wordt prijsbijstelling uitgekeerd in jaarlijkse tranches conform de systematiek op de Rijksbegroting. De prijsbijstelling is gebaseerd op de grondslag zoals die in het Fes is opgenomen en wordt aan de hand van een vastgesteld % uitgedeeld aan de projecten.

11

Kan de regering nog eens uitvoerig uiteenzetten op welke wijze de hele ICES in het kader van een nieuwe missiebrief plaats zal hebben, inclusief tijdspad?

In oktober 2001 wil het kabinet de nieuwe investeringsimpuls 2002 naar de Tweede Kamer sturen zodat deze als input kan dienen voor de verkiezingsprogramma's. De planning en aanpak is als volgt:

- Oktober 2000: Departementen leveren investeringsvoorstellen aan.
- November 2000–maart 2001: De planbureaus toetsen de investeringswensen.
- April–juli 2001: Samenstellen beleidspakketten.
- September 2001: bespreking van de nieuwe impulsbrief in het kabinet.
- Oktober 2001: versturen van de nieuwe impulsbrief naar de Tweede Kamer.

12

Kan de Kamer inzage krijgen in de toezeggingsbrieven voor bijdragen aan de begrotingshoofdstukken uit het Fes?

De toezeggingsbrieven voor bijdragen aan de begrotingshoofdstukken uit het Fes hebben een hoog technisch gehalte. Daarin zegt de Minister van Economische Zaken in samenspraak met de Minister van Financiën een bedrag uit het Fes toe aan een collega-bewindspersoon. De toezeggingsbrief zelf is een formaliteit. De Tweede Kamer kan desgewenst op verzoek inzage krijgen in de specifieke toezeggingsbrieven.

Onder welke voorwaarden zijn de toezeggingen uit de tabel van pagina 6 gedaan en op welke wijze worden de toezeggingen verantwoord naar het Fes?

In de toezeggingsbrieven staan de voorwaarden die de Fes-beheerders stellen aan de bijdragen uit het Fes. De belangrijkste voorwaarden zijn de wijze van monitoring van de beschikbaar gestelde bedragen en de financiële verantwoording, zoals het opstellen van de accountantsverklaring. De uit het Fes beschikbaar gestelde middelen worden uiteindelijk verantwoord door de financiële verantwoording van het Fes die gebaseerd is op de departementale accountantsverklaringen van de departementen die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het project.

Er is ook een meer inhoudelijke verantwoording of monitoring. De ICES stelt jaarlijks voor de Tweede Kamer de monitoringsrapportage op waarin staat of de projecten uit de investeringsimpulsen conform de financiële en inhoudelijke planning lopen. Over de voortgang van grote projecten, zoals de HSL en de Betuweroute stelt het Ministerie van Verkeer en Waterstaat twee keer per jaar een rapportage op voor de Tweede Kamer.

14 en 15

Op welke wijze denkt de regering de door haar beoogde 29 miljard opbrengst uit vervreemding deelneming en veilingen te realiseren nu de UMTS veiling opbrengst is blijven steken op 6 miljard?

Blijft het kabinet van mening dat de additionele opbrengsten uit vervreemding van deelnemingen en veilingen tot 2006 NLG 35 miljard zullen opbrengen?

Het kabinet heeft in de begroting voor de jaren 2000 tot en met 2005 (aanvullend ten opzichte van het Regeerakkoord) rekening gehouden met een verkoop- en veilingopbrengst in de orde van grootte van NLG 35 miljard, afhankelijk van aard en tijdstip van verkoop. Hiermee worden de aanvullende rentebaten voor het Fes van NLG 13½ miljard in de periode tot en met 2010 gerealiseerd. Inmiddels is van de aanvullende verkoop- en veilingopbrengst een bedrag van bijna NLG 6 miljard gerealiseerd door de veiling van UMTS-frequenties. De resterende beoogde NLG 29 miljard kan worden behaald door de verkoop van beursgenoteerde deelnemingen, deelnemingen die niet op de beurs genoteerd staan en het veilen van vergunningen.

16

Kan ook voor de jaren in de periode 2006 tot en met 2010 een uitsplitsing per jaar worden gemaakt van de uitgaven van het Fonds.

In onderstaande tabel wordt een uitsplitsing per jaar gegeven van de uitgaven in de periode 2006 tot en met 2010.

(x NLG 1 mln)	2006	2007	2008	2009	2010	2006 t/m 2010
Overig V&V	66	10				76
BR en HSL	225	62				287
Impuls 1998/voorfin.						
BR HSL	1 314	2 625	2 376	2 628	2 643	11 587
Impuls 2001	1 291	1 015	851	848	1 047	5 052
Bruggetje RA	350	350	350	350	350	1 750
Prijsbijstelling	353	548	540	598	692	2 730
Totale uitgaven	3 599	4 610	4 118	4 425	4 731	21 482

17

Kan voor de uitgaven aan het Infrastructuurfonds per project per jaar een overzicht gegeven worden tot en met 2005?

Voor een overzicht van de uitgaven van het Infrastructuurfonds (IF) per project per jaar wordt verwezen naar de begroting van het IF, waar de daadwerkelijke uitgaven worden verantwoord.

18

Wat zijn de uitgaven aan het SWAB per project per jaar voor de jaren 1999 en 2000?

De Fes-uitgaven aan het SWAB bedragen in 1999 NLG 475,9 mln en in 2000 NLG 420,2 mln. Zie ook deels het antwoord op vraag 3.

19

Er wordt melding gemaakt van goedkeuring van veertien projectplannen uit het ICES-pakket voor de periode 1999 tot 2002. Welke plannen betreft het hier?

De voor deze projectplannen gereserveerde gelden zijn overgeheveld naar artikel 01.08 Investeringsimpuls 1998. In de Memorie van Toelichting, artikel 01.08, is op pagina 16 een tabel opgenomen, waarin de veertien projectplannen zijn gespecificeerd.

20

Kan een overzicht gegeven worden van de te verwachte nog te verdelen uitgaven per jaar per project uit de projectplannen tot en met 2005?

De nog te verdelen middelen van het Fes staan begroot op artikel 01.07. Het overzicht van de middelen is te vinden op pagina 13 van de begroting van het Fes en ziet er t/m 2005 (in miljoenen NLG) als volgt uit:

Project	2001	2002	2003	2004	2005
Impuls 1998: Sleutelprojecten	30	36	54	54	54
Impuls 1998: Milieu			30	30	30
Impuls 1998: Kennis			242	242	242
Impuls 2001: Natuur, Milieu en Stedelijke ontwikkeling	50	50	75	100	100
Prijsbijstelling	46	89	175	154	209
Totaal	126	175	576	580	635

21

Welke criteria worden nu gehanteerd bij het vanuit het Fes-artikel 01.09 beschikbaar stellen van middelen voor investeringen in kennis?

De criteria zoals opgenomen in de Fes-wet. Het gaat om investeringsprojecten van nationaal belang ter versterking van de economische structuur, voor zover betrekking hebbend op kennisinfrastructuur.

22

Hoe wordt in het kader van het Fes kennisinfrastructuur gedefinieerd? Op basis waarvan is deze definitie tot stand gekomen?

De ICES/KIS (werkgroep over kennisinfrastructuur) heeft bij de voorbereidingen van de nieuwe investeringsimpuls een omschrijving gegeven van kennisinfrastructuur. Onder kennisinfrastructuur wordt in het kader van het Fes verstaan: de capaciteit van zowel publieke als private instellingen

om voor de samenleving relevante kennisproducten te kunnen leveren. Naast kennisontwikkeling gaat het tevens om het managen van processen die bij kennisontwikkeling een rol spelen.

23

Maakt onderwijshuisvesting deel uit van de investeringsimpuls kennis? Zo nee, waarom niet?

Onderwijshuisvesting maakt geen deel uit van de investeringsimpuls voor kennis. Het kabinet heeft ervoor gekozen om dergelijke materiële uitgaven niet via de investeringsimpuls te laten lopen. Daarvoor is een tweetal redenen:

1. Het gaat vooral om een min of meer reguliere uitgave;
2. Voor zover sprake is van investeringen leveren zij geen directe bijdrage aan de versterking van de economische structuur.

24

Maakt materiele bekostiging van het onderwijs deel uit van de investeringsimpuls kennis? Zo nee, waarom niet?

Materiële bekostiging van onderwijs maakt in principe geen onderdeel uit van de investeringsimpuls voor kennis, omdat er in de regel geen sprake is van een directe bijdrage aan de versterking van de economische structuur. Het gaat min of meer om reguliere uitgaven. Uitzondering zijn maatregelen gericht op structurele vernieuwingen op het gebied van (beroeps)-onderwijs/arbeidsmarkt.